

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК ІІ. Ч. 132. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, вівторок, 11-го липня 1944. No. 132. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, July 11, 1944. VOL. II

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Соколу: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРОДАЖ БОНДІВ П'ЯТОЇ ПОЗИЧКИ ПРОДОВЖЕНИЙ ДО 31. ЛИПНЯ

НЬО ЙОРК. — П'ята Воєнна Позичка принесла до суботи 8. липня \$16,650,000,000, отже більше, ніж уряд назначив. Про це сповістив публіку секретар скарбу Генрі Морґентав і при цій нагоді висловив свою радість, що населення Злучених Держав відозвалось гідно на зазив свого уряду. Однак, при обчислюванні приходу з продажу бондів П'ятої Воєнної Позички виявилось, що квота, призначена для приватних одиниць, не досягла своєї висоти. Від приватних одиниць уряд надіявся дістати 6 біліонів, а міжтим вони закупили бондів лише на суму \$4,250,000,000.

Щоби дати спрому кожній приватній людині сповнити свій громадянський обов'язок, Комітет Воєнних Фінансів рішив продовжити час продажу бондів П'ятої Позички, головної серії „Е“, до кінця місяця липня б. р. Кампанія буде йти з повною енергією далі і є повна надія, що люди зрозуміють свій власний інтерес. Бонди, закуплені до 31. липня, будуть вважатися частиною П'ятої Позички і будуть мати цісамі привілеї, як бонди закуплені по день 8. липня.

КОНТРОЛЯ НАД НЕЗАКОННОЮ ВИМІНОЮ ПАЙКОВИХ ЗНАЧКІВ.

ВАШИНґТОН. — Надужиття при виміні воєнних пайків в цілому краю довели до цього, що Бюро Адміністрації Цін приневолене створити окремі осередки для відкривання надужиття. Цілий край поділено для цієї цілі на 8 центрів, з котрих буде поширена контролія на всі можливі установи, що орудують пайками. Досі важко було провірювати пайкові значки з одного центрального бюро, бо це вимагало надлюдських зусиль. Пайкові значки підроблюють фахові ошуканці й розпродують по різних крамничках, а крамничники волять продавати крам і без значків, коби лише вдоволити покупців. Найбільше надужиття буває при продажу газоліни, відтак при продажу взуття.

НАРАХУВАЛИ 157 ЖЕРТВ В ПОЖЕЖІ ЦИРКУ.

ГАРТФОРД (Конн.). — Загальна цифра погиблих від пожежі в цирку Ринґлінґ Бродерз дійшла до 157. — У неділю 9. липня відбулися заупокойні богослуження в церквах різних віросповідань за жертви пожежі. Тіла нерозпізнаних жертв будуть поховані в окремих гробах в Нортвуд Семетері з відповідними релігійними церемоніями.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ВЕТЕРАНІВ ДО БІЗНЕСУ.

ВАШИНґТОН. — Уряд приготує всі можливі полекші та поміч для ветеранів тенерішньої війни, щоб могли вести самостійні малі підприємства. Нараховують, що яких 3,000,000 ветеранів схоче взятися до бізнесу. Для наладнання цієї справи створено окрему секцію Малеого Бізнесу при Бюрі Закордонної й Краєвої Торґівлі. Департамент Торґівлі на ждання команди армії підготує книжечки з інструкціями, як вести 20 родів малих підприємств. Уряд приготує теж фонд на позички для таких ветеранів, що не будуть могли відкрити бізнес власними силами.

СПЕКА В ОКОЛИЦІ НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК. — Від четверга 7. липня запанувала в околиці Нью Йорку спека, яка доходить кожного дня понад 90 ступнів Фаренґайта. Населення великого Нью Йорку мандрує на поблизькі морські береги до купелі та заповняє міські парки. Управа міста не робить мешканцям ніяких перепон при використуванні вільних місць в парках і на морських берегах. Однак ізза недостатку обслуґи ці місця дуже нестерпальні під санітарним оглядом.

НЕБЕЗПЕКА ВІД НІМЕЦЬКИХ СУБМАРИН ДУЖЕ ЗМАЛІЛА.

ВАШИНґТОН. — Президент Рузвельт і премієр Черчилл проголосили спільно, що в червню небезпека від німецьких субмарин дуже змаліла. Подрібних цифр не оголошено, але подано, що втрата від нападу субмарин у червню була найнижча за цілий час війни. Вчасі інвазії німці затопили лише один торґовельний корабель.

ЛИПНІ ВИГЛЯДИ НА УСПІХ МОНЕТАРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

БРЕТОН ВУДЗ (Нью Гемшир). — План для створення стабілізаційного фонду для монетарного обігу і для нового банку відбудови та реґабілітації починає набирати вже форму чогось можливого. Делегати на міжнародну монетарну конференцію починають вже говорити з довірям в успіх конференції.

Віцепрезидент Волес передбачує розвиток Злучених держав на заході

СІЕТЛ (Вашинґтон). — Віцепрезидент Генрі Волес вернувся щойно із своєї подорожі до Китаю й до східної Азії. З нагоди повороту він виступив по радіо промову, в якій виявив потребу ближчого співділення між Злученими Державами і „новим світом з північного Пасифіку та східної Азії“ після війни. Він теж заявив, що Китай, ізза нестачі матеріялів, щоби вийти в „єпоху машинерії“, потребує — „Нового Розподілу“.

Волес переїхав великі простори, вибравшись в дорозу з Вашингтону. Він перелетів понад Мінеаполіс, прибережні стейґи, Аляску, Сибір, Китай і вчасі подорожі прийшов до висновку, що в цих околицях твориться нова смуга з великими природними баґацтвами та великою резервою людей.

Він сказав теж, що Злучені Держави вступають в нову еру розвитку, яку можна назвати „єрою Пасифіку“. Вчасі розбудови околиць між Америкою й східною Азією, повстануть нові підприємства, нові інвестиції, нова торґівля та прийдуть нові досяґи.

ГЕНЕРАЛ ДЕ ГОЛ В АМЕРИЦІ

ВАШИНґТОН. — Від п'ятниці 7. липня перебуває в Злучених Державах як урядовий гість президент Комітету Національного Визволення Франції генерал Чарлз Де Гол. З нагоди його прибуття відбулася конференція з високими урядовими чинниками, включаючи й президента Рузвельта. З конференції видано звідомлення, що Де Гол не прибув сюди за признанням його уряду, лише для особистого пізнання й наладнання відносин.

ПРОПОНУЄ БАЛКАНСЬКУ ФЕДЕРАЦІЮ

НЬО ЙОРК. — У Нью Йорку перебуває член нового югославського кабінету Сава Косановіч. У першій розмові з газетярами він висловив думку, що після війни повстане Федерация балканських держав без огляду на національну приналежність. До цієї федерації малаб вийти теперішня сфедералізована Югославія, відтак Болгарія, Греція, Албанія та Румунія. Отже булоб два союзи балканських народів і вони створилиб міст між Західною Європою та Росією. Ці союзи держав не малиб уфортифікованих границь і тому не булоб загрози для миру. — Косановіч заявив теж, що новий югославський кабінет має перемінити в цілости відносини в Югославії.

Два прихильники Тіта в новім югославському кабінеті

ЛОНДОН. — Новий югославський міністерський кабінет уже покінчив своє формування й дістав потвердження короля Петра. Група маршала Тіта, провідника югославських партизанів, котрого ще недавно корольська група поборювала за його комунізм, має в новому кабінеті аж двоє міністрів. Прихильники генерала Михайловича, дотеперішнього міністра війни, не мають ні одного.

Кабінет складається з представників сербів, хорватів і словінців. Є між ними словінський католик і представник хорватської селянської партії. Всі вони погоджуються на програму безпощадної боротьби проти німецьких окупантів та їх квісалинів.

Дотеперішній югославський амбасадор у Вашингтоні, Константи́н Фотіч, не признав нового кабінету, бо мовляв у ньому нема справжніх сербів зо Сербії; новий кабінет, за слівами Фотіча, спирається на згоду між д-ром Субасічом і маршалом Тітом.

АЛІАНТИ РОЗКРИВАЮТЬ ГРІБ 300 ІТАЛІЙЦІВ

РИМ. — Американсько-анґлійські урядники постановили добути тіла 320 італійців, котрих розстріляли німці й італійські фашисти в Римі з пімсти за бомбардовий замах у Римі, від котрого згинуло 32 німців і 1 італійський фашист.

Зараз по замаху німецькі војки й італійські фашисти перерештували в околиці вибуху всіх мужчин й відставили їх до тюрми. Там з них вибрано 320 як призначених на розстріл. Їх розстріляно машинними крісами у печері, а повім вхід до печери забито при помочі вибуху бомби.

АРЕШТУВАЛИ ТОВАРИША „ДУЧЕ“

РИМ. — Італійські урядники арештували Чезара Россія, котрий був одним з найближчих прислужників Муссоліні, та стояв дуже близько до вбивства соціялістичного посла Маттеотті в 1924. році.

ВПЛИВ ПЕТЕНА ОБЛЕКШУЮЧОЮ ОБСТАВИНОЮ ДЛЯ ЗРАДНИКІВ ФРАНЦІЇ

ШЕРБҮРґ. — Перед вільним французьким судом ставлено як обвинувачених за зраду Франції двоє молодих французів. Не дивлячись, що їм вину доказано понад усякий сумнів, суд не видав звичайного в таких випадках присуду смерті, але засудив їх на дремертну в'язницю. Суд взяв під увагу низку облекшуючих умовин; передусім їх молодий вік, як також те, що вони виростили без батьківського догляду, а до того ще вчасі, коли такий визначний чоловік, як маршал Петен, пропаґує співпрацю з ворогами Франції.

ЧЕТВЕРТОГО ЛИПНЯ В ФРАНЦІЇ. З влячності за визволення мешканці міста Лі Мін у Франції удекорували цей дім прапорами й відповідним написом. Чорні п'ятна на світлині зробив цензор, замазуючи інформацію, яка могла би придатися ворогови.

БРИТІЙЦІ ЗАНЯЛИ КАЕН, „КЛЮЧ ДО ПАРИЖА“

НАРИВИЩА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Місто Каен, котре являється незвичайно важним пунктом на східній частині аліантського інвазійного фронту в Нормандії, котре через те називається ключем до Парижа, попало в руки британських і канадських військ.

Занято його по страшнім бомбардуванню, що тривало цілий день і цілу ніч; від нього знищено майже все місто, за винятком найстаршої частини, його центра. Аліантські війська підійшли до міста зараз на початку інвазії, але німці його так уфортифікували, що його можна було добути аж по сконцентруванню відповідних сил.

Ця важна аліантська перемога не була одинока, бо в той самий час американські війська, що оперують на захід від британських, добули важний комунікаційний центр Ля Аїе де Піт. Між цими двома пунктами аліантські війська напірали на різні пункти та посувалися вперед проти завзятого ворожого спротиву.

Кореспонденти, що дісталися до Каену, описують цей важний внутрішній порт, як одну купу ґрузів. З 50,000 мешканців осталося в місті всего кількасот. Втікачі однак стали вертатися, як тільки Аліанти заняли місто. Центр міста, котрий має важні історичні пам'ятки середніх віків, пощаджено при бомбардуванні тільки завдяки героїським зусиллям артилерії. Німці боронилися завзято на окраїнах міста; у самому місті їх опір був слабкий.

ЛІТАЮЧІ БОМБИ БІЮТЬ ДАЛІ ПО ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН. — 26-го дня бомбардування Анґлії літаючими бомбами такі бомби поцілили три важні лондонські пам'ятки. Між іншим поцілили каплицю ґвардії та вбили при тому понад двісті людей, що було там на богослуженню. Уряд далі евакує жінок і дітей з Лондону.

Німецьке радіо говорило, що німці поцілили й затопили літаючими бомбами аліантський воєнний корабель при гирлі ріки Орну в Нормандії, а контрольоване нацистами радіо з Парижу донесло, що нацисти затопили десять аліантських кораблів за 10 хвилин якоюсь новою тайною зброєю. Обі вістки не мають потвердження з аліантських жерел.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НА ГРАНИЦІ ЛОТВИ.

ЛОНДОН. — Російські війська, посуваючись скоро за відступаючими німцями, заняли важний залізничний узел Ліду, що лежить 56 миль на полудне від Вільни, та дійшли до границі Лотви.

Московський комунікат говорить про забрання в неволю трьох німецьких генералів. Між іншими генерала Гофмайстера допали советські војки в лісі й він без спротиву піддався з цілим своїм відділом.

Недільний московський комунікат доносить теж про заняття Баранович, котрий він називає повітовим містом білоруської советської соціялістичної республіки; перед війською місто належало до Польщі. Комунікат говорить теж про заняття міста Свенцонса, котре він називає повітовим містом литовської советської республіки, а котре до війни належало до Литви.

Недільний додатковий комунікат говорить про бой коло Браслава й Корсуня-Шевченківського.

АЛІАНТИ ЗНОВУ БОМБАРДУЮТЬ ПЛЮЕШТІ.

ЛОНДОН. — Понад тисяча американських важких бомбовиків узяла участь у бомбардуванні Гітлерової Європи в неділю. Атаковано передовсім зади німецької армії в Франції, далі центри висилки „роботів“ на Британію, головню в Па-де-Кале, далі важні німецькі копальні в Руринні та нафтові терени в Плюешті, в Румунії, головне жерело нафти для німців.

Німецьке радіо доносило, що ніччю аліантські літаки зявились над Східною Прусією.

АЛІАНТИ ПОСУВАЮТЬСЯ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — Німецький спротив проти аліантської офензиви в центральній Італії стає щораз упертішим. Не дивлячись на те, аліантські лінії постійно посуваються вперед. Найбільший поступ останніми днями зробили американці, що підійшли на віддалі 10 миль до важного міста Легґорна. Там вони заняли Вольтеру, останній важний горб під Легґорном, що немовби стереже дорозу до міста. На східному секторі зроблено поважні поступи в дорозі до Анкони.

АМЕРИКАНЦІ ДОВЕРШУЮТЬ ДОБУТТЯ ОСТРОВА САЙПАґУ.

ПРЛ ГАРБОР. — У той час, як Аліанти мали поважні перемоги в Європі, коли вони заняли на заході „ключ до Парижа“, Каен, а на сході стиснули сильно німців над Балтиком, американці зробили далі поважний поступ на дорозі до Японії, довершивши добуття острова Сайпаґу.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЬ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перша половина числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Чорчил про літаючі бомби

Промова британського прем'єра Чорчила в британському парламенті відслонила немало тайни, якою британський уряд оповів цілу справу найновішої зброї Гітлера, котру одні називають „літаючо-роботом”, інші „літаючою бомбою”, інші ще інакше. Розкриття наступило в країну пору, бо серед союзників Британії, головню в Америці, на місце першої байдужості й самотності вже стали про що нову зброю поширюється справді цікачі чутки.

Чорчил говорив видно, як це його звичаєм, зовсім широко, не закриваючи просто нічого поза те, що конче мусить бути закрити. Він признав, що нова зброя робить поважні шкоди та вбиває багато людей. Він признав, що вона досягає британської столиці та що Лондон є справжньою цілью цієї зброї. Він признав, що внаслідок цієї нової кампанії прийде вивезти з Лондону все цивільне населення, якого там не потрібно доконечу для ведення війни.

Рівночасно з тим з слів Чорчила виходить ясно, що ця нова зброя має свої межі. Передовсім її сила нищення не така велика, якби могло здаватися. Назагал, досі кожна така літаюча бомба вбивала пересічно тільки одну людину. Отже її небезпечність хоч куди слабша від небезпечності бомб, що їх скидають з літаків летуни. Летуни теж можуть націлюватися на війська або військові об'єкти, тоді як „літаюча бомба” бе на сліпо без розбору, де попаде. Її жертвою паде звичайно більше цивільне населення, бо цього є більше, ніж війська. Через те її мілітарний й військовий ефект зовсім не дорівнює ефектові масового бомбардування. Тому Чорчил міг сказати без тіни перебільшення, що Британія витримає цю нову зброю, як вона витримала масове бомбардування на початку війни.

Отже головний пункт у промові Чорчила в тому, чи нова зброя Гітлера може йому дати воєнного перемоги, як це підсуває нацистська пропаганда. Отже не можна сказати, що нова зброя останеться без наслідків. Вона, як сказано, заставить багато людей вийхати з загрозованих околиць. Інших заставить затирати її наслідки. Ще інших заставить придумати проти неї засоби для їх поборювання. Це може певно мати деякий вплив на дальший перебіг воєнної кампанії Аліантів проти Німеччини. Однак з слів Чорчила видно ясно, що цей вплив не буде для дальшої кампанії вирішальним. Для боротьби проти нової зброї Британія не буде примушена робити такі речі, які перемінлиб радикально вислід війни.

Іншими словами, маємо тут з німецького боку ще одну з тих зброй, для вироблення якої треба певної винахідливості й усидливості, яка робить певне враження, але не досягає самої властивої цілі. Замість дати німцям перемогу, вона тільки викликає серед британців більше завзяття й ще більшу лють проти німців, а чейже цього розумні люди, що стоять перед маревом програної викликати не хотіли би. На таку зброю хопатися може хіба держава, ведена до божевілля себегубним проводом.

ПОШИРЕНА „СВОБОДА” СОВЕТСЬКИХ РЕПУБЛИК

Соломон Шварц поважно пригадується в газеті „Нью-Лідер” з 17. червня б. р. над причинами проголошення Советами збільшення автономії советських „республік” і міркує так:

Причини, ізза яких проголошено реформу комісаріату оборони не є ясні, бо не є можливі, щоб советський уряд хотів розбити червону армію на 16 частин, відповідно до рідної мови советських воєнків. Навіть, коли свого часу Молотов у своїй промові заповів творення військових формацій на підставі національній, то згадав лише частину литовську, латвійську, естонську, грузинську, азербайджанську, казахстанську й інші, але не згадав про українську. Тодішній план мав служити на це, щоб вишколити воєнків в їх рідній мові й осягнути більшу їх справність. Та після такої заяви Совети не створили національних фармацій, а зате появилися вісти про „Першу Українську Армію”, „Другу Українську Армію” та про „Балтійську Армію”. Однак ці назви не мають нічого спільного з дійсним творенням національних формацій. Це ніщо інше як лише назва для армій, котрі не різняться нічим від інших советських армій.

В американській пресі появилися коментарі, що подія Червоної Армії на армії поодиноких республік має служити на збереження диктаторської системи від натиску армій на самий уряд. Отже це мало бути пристосування старої як світ засади: „Діли й пануй!” для советського уряду. Однак таке пояснення не є вмісне. Коли Совети створили національні армії, тоді між офіцерами й рядовими воєнками прийшло б до зближення, а в такому випадку безпека для диктатури не то не змаліла, а зрослаб. Диктаторська система має інші способи забезпечитися перед напором армії на уряд, а це подія на підставі горизонтальній, а не на підставі вертикальній. Значить не на підставі різниць краєвих, де ціле населення під впливом колючості може створити одну цілість, але на підставі верствових чи станових різниць між рядовиками й офіцерами. Отже офіцери дістануть такі привілеї, щоб не мали нічого спільного з рядовиками і щоб збратання було виключене. Совети мають ще й інші способи поділу воєнків, а то на підставі приналежності до Комуністичної Партії або Ко-

муністичної Ліги Молоді. З цього виходить, що проголошення реформи советської конституції має радше на цілі закріпити диктатуру, а не її злагодити. Отже треба де інакше шукати причин проголошення творення нових військових „формацій”. Цєю причиною не є проголошення реформи для відомо теперішніх советських „республік”, але для якихось нових, які шойно стануть членами Советського Союзу.

Для потвердження свого здогаду наводить автор лист Сталіна до Леніна з 12. червня 1920 р. Саме недавно перед тим Ленін уложив засади, на підставі яких Другий Конгрес Комінтерну мав вирішити проблеми національностей і колючий. Тоді Сталін написав до Леніна, що советський тип централістичної федерації можна добре прировнити до національностей, які вже жили в старій Росії, а які або не мали своєї держави, або давно вже її стратили. Затє Сталін виразно остерігав Леніна, що це не може бути прировнене до національностей, які мали свою незалежність, а які мають ввійти в зв'яз з советською Росією. Саме тоді Совети закидали сіти на Угорщину та на Баварію, що ніколи не належали до старої Росії і тоді, на підставі можливостей, Сталін говорив „про майбутню советську Німеччину, Польщу, Угорщину й Фінляндію”. В тому листі еказано на кінці так: „Як ці народи стануть советськими республіками, то вони, маючи свої власні держави, армії й фінанси, ледви чи згодяться приєднатися до Росії на підставі такої федерації, яка створена для Башкірії або для України”.

Отже на підставі цього листу Шварц приходить до висновку, що проголошення постанови з 1. лютого 1944 про іофнення цього „зентралізованого типу федерації” має служити лише як засіб до зближення між Советським Союзом і новими „народними” республіками.

У світлі цієї статті Соломона Шварца стають ясними для кожного найновіш звіттовлення із советського агітаційного фронту. Іменню читаємо в новинках, переданих до Америки Генрієм С. Касидієм, корреспондентом газети Нью-Йорк Таймс з 5. липня, таке: „Тепер можна сказати з повним переконанням, що в початковій стадії в теперішній війні поза границями їхнього краю росіяни при-

Проф. Микола Чубатий.

За належну оцінку подій української історії

Українські люди дуже часто мають схильність теперішні події з українського життя у засадновати подіями з українського минулого. Цей нахил вважаю явищем дуже корисним, бо воно свідчить, що серед українців вже існує доцінювання традиції батьків та розуміння, що події в житті народів це не відокремлені факти, але тільки розвоєві фази зросту чи упадку нації. Звідси й немов розуміння, що розв'язки та пояснення теперішности треба шукати у досвіді з минулого.

Сентимент та історична діяльність.

Українська публіцистика зокрема теж виказує схильність вчитися з історії українського минулого та витягати висновки з тої науки при порядкуванні української майбутности. Така наука з історії тільки тоді буде корисна, коли ми зможемо належно оцінювати поодинокі події з української історії, відірвані від більш фундаментальні від менше

няти строгу засаду не вмішувати в місцеві справи” і що „панує одностороння оцінка американських, британських та китайських обсерваторів, що розійня в ніякий спосіб не вмішуються в політичне, економічне або суспільне життя Румунії”.

Не знати, чи це припадок, що цього самого дня о. Станіслав Орлеманський котрий їздив перед кількома місяцями на конференцію зо Сталіном, проголосив через агенцію „Асошіейтед Прес” засади, на яких Сталін хоче трактувати і Польщу й Німеччину. Отже Сталін стверджує, що 80 мільйонів німців не можна буде зничити, що треба буде створити сильну Польщу і що „ми не хочемо комуністичної або советської Польщі. Ми не маємо наміру мішатися у внутрішні справи або творити уряд Польщі. Хай про це рішає народ”.

Очевидно буде рішати так, як „рішав” український народ вчасі інвазії Західної України в 1939 року советськими військами. І тому про Західну Україну, на територію котрої саме вже вступають советські війська навіть не говорять хочби так, як от говорять про Румунію, а заповідають про Польщу та прилизуються до 80 мільйонів німців.

основних, події загальнонаціонального, а то й державницького характеру, від подій що не мали широкого національного, а то й державницького характеру, від подій що не мали широкого національного значення для одної групи, стану чи навіть були подіями льокального характеру. При оцінці поодиноких подій з українського минулого ми часто схильні одні події перецінювати особливо такі, що побуджують наш сентимент чи наші суспільні, а то й релігійні переконання, а другі недоцінювати, коли вони не порушують нашого сентименту. Одним словом підхід до історичних подій українського минулого не є часто об'єктивний та державницький, тільки сентиментально-партійний.

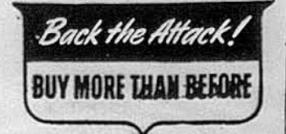
Українці схильні кожний рух українських мас все прикрашати якоюсь авреолою. Натомість часто недобачують шкідливості неодиного масового руху для державницької ідеї українського народу, себто для повного визволення. І навпаки, в останній часі, коли зачалися серед деяких українських людей ширити менше демократичні погляди на українську історію, зачалися появляти противна скрайність-недоцінювати, а то навіть неприхильно ставитися до масових рухів серед українського народу з цілями здебільша суспільними. Відомо, що економічно-соціальні елементи відграють дуже часто також рішальну роль в житті народів та передовсім у їх національному визволенню. Саме в українській історії соціальні рухи дуже часто прибирали загальнонаціональний, а навіть державницький характер.

Треба отже об'єктивного підходу до оцінки різних історичних подій в житті українського народу, тоді і пояснення теперішности та думки про майбутність українського самостійництва будуть глибше уgruntовані та спиратисямуть на твердій основі. Обговорюючи з черги для прикладу тільки деякі історичні події, щоб до теперішнього мого говорення не було теоретичним.

Стара Київська та пізня Козацька Держава.

Таке питання: Чи мали коли українці свою власну державу? в якій чи в іншій формі нерідко чужинці ставлять українським людям. — Чи українці мали свою самостійну державу? Дефіктивні рахунки, ніби то овекулений на терені війни, де саме військове інтенданство призначило ціну 1.80 — 2 рублі за пуд вівса. „Любима родино” обрдалася на тисячі рублів кожним таким типом. Крали всі, хто мав змогу, крали на м'ясі, на хлібі, на сіні і вівсі, на воєвчих речах, ба і на зброї чи амуніції... Згідно діявила ідейніша частина старшин і на червоноармійських генералів, таких стовідсотково військовинів, як Грінєнберг, Айхгольц, Каульбарс, Келдер, Еверет, Стесель, Бринкен, Гіленшміт, або й хахол Лівєвич. (Дальше буде).

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

мукратичні нахили більшости українських людей та свого роду романтика української козаччини зараз звертає увагу на козацьку державу з часів Богдана Хмельницького, натомість немов забувають на стару Київську Державу. Чи правильно це? розглянемо саму справу! киньмо оком на обі українські держави.

Насамперед що до території, то стара київська держава українського народу збирала в своїх границях дослівно увесь український нарід, цілу територію нинішньої України, а крім цього мала ще колючийнілі простори більшості частини нинішньої Білоруси та частини Московщини. Всі ці колючийнілі аннекси були вдвоє так великі, як коріна українська етнічна територія. Київська Україна мала доступ до моря Балтійського та Озівського, словом це була потужна імперія, третя у тогочаснім християнським світі що до величини та сил.

Держава Богдана Хмельницького в самих початках обіймала не більше як одну четверту частину нинішньої української етнографічної території, а тогочасної України не більше як одну третину. До речі і ця держава маліла під натиском польської офензиви. Спершу відпала Брацлавщина, а потім і Київщина на Правобережжі. Вікніці лишилася тільки невелика територія на Лівобережжі, зложена з нинішних округів Чернігівщини та Полтавщини.

Розмір території приблизно теж відповідало число населення, або іншими словами стара київська держава була державою всіх українців, натомість козацька держава була тільки державою частини, одної третини українців.

На козацьку державу ми звикли дивитися як на державний твір довгого тривання, натомість на стару київську державу як на шось мрячне та далеке. І тут знов було навпаки.

Козацька держава як самостійна держава тривала тільки п'ять воєнних літ, (1649-1654), а потім ще три роки до смерті Б. Хмельницького. Пізніше стала вона протекторатом московським, якого автономія корчилилася з року на рік. Вже 20 літ після смерті Хмельницького самоуправа України була така позірна, що московський уряд міг гетьмана голову держави заарештувати та вивезти на Московщину, а то й стратити. Саме існування, навіть вже такого куцоого автономічного протекторату ледви тривало сто літ.

Старо-українська Київська Держава тривала біля 300 літ як сентралізована могутня імперія, вповні самостійна. А навіть по смерті Ярослава Мудрого (1054), коли розпалася на кілька держав, то все гаки всі вони зокрема і Руська Земля, себто держава Союз як цілість ще нецілих 200 літ лишилася самостійною. Західно-Українська, як вповні самостійна держава, впродовж 150 літ обіймала майже половину української території та ще й деякі заукраїнські землі — білоруські та румунські. Тим чином стара українська держава тривала без перерви біля 500 літ, отже немає ніякого порівняння з переходовістю та непевністю існування козацької держави, яку дехто з українських публіцистів хотіли б робити початком української нації.

Немає вже що говорити про політичне значення одної та другої. Одно з другим навіть не дається порівнювати. В державному житті велике значення має теж економічна вартість держави у тогочаснім світі. Стара київська держава була найважнішим осередком господарського життя цілої Східної Європи за своїх часів, так само західно-українська держава скупчувала торговельне життя басейну від Карпат по Дніпро та по пинські болота, чого не можна сказати

ОЛ. ЛУГОВИЦ. Права автора застережені. В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ У двох частинах (Перший том трилогії „Огнем і Кровю” 9)

Перешкодою до одруження тепер стало російське військово-міністерство. Від молодших старшин до команданта сотні перед подручженням уряд жадає п'ять тисяч рублів закладу — гарантія, що старшина не домагатиметься помочи від уряду для вдержання родини у відповідних старшинському звичаю умовах. Оминули і цю перешкоду. По весілью молодята вийхали у Московщину, на нове життя.

якби то до Росії Великої, Малой і Білої прилучити це „Русь Жовту”, китайську, а властиво — то і „Синю”, японську. І справді, через кілька літ піднялася війна з отою, маловідомою Синьою Руссю, але на землях Руси Жовтої.

Уже вранці поручника Володимира Миколаєвича Павлоцького переміщено під той час у недалеко перед тим сформований 51 драгунський чернігівський, якогось там великої княгині полк.) З початком війни Марія Олександрівна вийхала в Україну.

Російському військовому міністерству забачнулося тоді зачудувати Європу. Не вислали ж на Далекій Схід корнусаів чинної служби — зорганізовано там півмільйонову армію з

запасних. Європа справді російським хистом зачудувалася, та зачудування те вилізло Росії боком. Армія понесла поразки у перших же боях, згинув командант Далекосхідної флоты Макаров, японці обложили Порт-Артур, почався панічний відступ російських військ у Манджурії. Аж тоді головний штаб прийшов до голови по розум — кинув корнусаів чинної служби в Манджурію. Втраченого вони вже не вернули, та й дорога не така близенька — десять тисяч кілометрів самого Сибіру!

Вийхав з чернігівським полком і поручник Павлоцький. Відношення воюючих сторін до китайського населення переходило всякі межі можливості, а це болючо вражало не одного тільки Павлоцького. Трапилося, що він відмовився виконати екекцію над новими „хунхузами”, а властиво над доведеними до розпуки китайськими селзянами, і то без всякого суду. Командант полку, князь Енгалічев, загрозило військово-полевим судом за невиконання наказу. Тільки вище командування кіноти — Кондратенко і Мищен-

ко, охолодило запал ревного полковника, бо й самі вони осуджували методи, примінювані до господарів краю. Всеж відмова молодого поручника мала для нього небажані наслідки гень пізніше, коли він, вже штабс-ротмістром, зівстав виключений з числа курсантів академії генерального штабу, хоча вступний іспит витримав одним з перших. Виключили його, як тільки високе військово начальство перестудіювало його послужний список, а там відмову розстрілювати людей добре змалювали...

Побут у Манджурії цілковито змінив погляд Володимира на боголюбивий військовий стан. До війни він вірив у лицарські традиції і певний патріотизм старшинських кругів. На війні переконався, що голосна „любов радіне” служить покриттям для задоволення криквих інстинктів, жадою легкої наживи. Загально стало відомо, що команданти військових ешадонів закупували овекулений для коней ще в Сибірі, по 10—15 копійок за пуд, везли його тисячі верств до Манджурії і вже у Харбіні чи Мукдені видурювали у торгов-

1) Власиво в книжині Єлизавети Федоровни, дружини вбитого у 1905 р. вел. князя Сергія Олександровича і рідної сестри царини Олександри, 51 драгунський чернігівський полк, з перервами, веде свій початок від княгині чернігівської дружини князя Святослава Ярославича. Передостанє був сформований Демком Многорішним у 1668 р. як чернігівський компоній, описав князь-кєєрський, кирасирський, Розформований за бунт Декабрівств у 1825 році. Знов сформований 1896 з усіма стародавніми реаліями. Від 196—17 гусарський чернігівський.

2) Хунхуз — розбійська, гордорі, (кит.)

Не купуйте фармів, як ви не фармер

„Хто то такий експерт в господарстві, що закликає не йти на фарми?“ — спитається не один читач „Свободи“, побачивши наголовок статті. На це відповідь: Цим експертом є департамент рільництва у Вашингтоні. Від самого початку війни помітний рух під закликом: „Вертаймося на землю безпосередньо по війні!“ Залик приймається, люди пригтовляються. Фахівці в сільському господарстві теж зацікавлені цим і приходять до таких висновків:

Упродовж 2 з половиною років покинули фарми 4 й пів мільона людей. З них ледви одна третина, отже 1 і пів мільона людей, зможе наново дістати роботу на фармах, всьодно, чи вони підуть там як власники фармів, чи як арендарі чи як наємці - робітники. Урядовці переконані, що яких 5 мільонів самих воєнних робітників будуть пробувати дістати працю на фармах після війни. Появляються плани під газлом: „Кожному героєви дати фарму!“, а уряд якраз має причину остерігати населення проти закладання спеціальних осель із воєнних ветеранів.

Від вибуху війни коло півтора мільона людей з фармів пішло до воєнної служби. Коли війна минеться, багато з них схочуть наново осідати на фармах. Побіч них схочуть осідати на фармах такі ветерани, що не знають, яка є різниця між бороною й косяркою, або між сівачкою й жнивваркою. Але, як матиме людина гроші, отже схоче купувати землю.

Проти цього уряд уже приготував кампанію. Друкуються брошури про небезпеку перед комахами, посухою, градовими тучами й іншими язвами, на які фармерство наражене. Таксамо треба буде повчати молодь, наставлену до фармерства про орудування фармерськими кредитами, про збуття продуктів і т. п. труднощі. Урядовці приготувалися до спинення руху на фарми, як проти торнадо в Канзас. Далше нічого урядовці зробити не можуть, бо купувати землю вільно кожному і вільно кожному пробувати сільського господарства для науки.

про козацьку державу. Її економіка була вповні ненадладна. Деякий порядок став заводити гетьман Мазепа; для економічної розбудови та налагодження перших заграничних торгових зв'язків гетьманської України зі заграниччя зробили дещо гетьмани 18-го століття, але це все були справи роблені на малі розміри, які не в силі ривнатися тому економічному значенню, що його мала стара Русь-Україна на просторі від Чорного моря по Балтик прорізувана шляхом водним „із Варягів до Греків“. То саме можна сказати про культурний розвій та про промінування української цивілізації на доколичні народи.

Одним словом потенція старої держави кийської та нової козацької не стояв у ніякому порівнянні. Чомуж всеж такі козацька держава більше популярна серед українців? Може тому, що новіща, отже ближча наших часів, але передовсім тому, що козацька держава невелика і коротко триваюча була все овіяна романтикою визвольної боротьби, своїм демократичним характером та як така перейшла в народно пісню та була спопуляризована широко серед українських мас, а потім теж серед демократично наставлених українських дослідників історії. (Далше буде).

Привилей для ветеранів.

Історики земельного господарства в Америці пригадують, що міграція на фарми йшла після кожної війни Злучених Держав і звичайно до цього заохочував самий уряд. Ці переселення викликали часто клопоти, коли зменшався ринок для фармерських продуктів. Отже на підставі досвідів з минулих урядовці департаменту рільництва передбачують таке положення після теперішньої війни:

1. Майже половина поверхні землі надається на сільське господарство, а найбільша її частина вже видана на земельну фармерську обробку.

2. Нема певности, чи для фармерських продуктів знайдеться відповідний ринок. Колиб підпомагати неплодовиті фармерські землі в одній околиці зі шкодою для продукції в плодovitій околиці, то така система обезцінить вартість землі.

3. Воєнна konieczність викликала дуже широке вживання фармерської машинерії та господарських винаходів. При допомозі цих машин можна буде не лише втримати фармерство в цих самих розмірах, але ще й побільшити видатність при помочи нових машин.

Набування землі дорогою наслідства.

Отже виходить, що побільшування кількості господарств в Америці вже не оплатне, так як це колись було в Європі. Зате можна набувати фарми іншими способами, а це дорогою унаслідження. Багато фармерів, коли постаріються, йдуть на ласкавий хліб. Нарачують, що впродовж перших 5 літ після війни яких 350,000 фармів стратить свого господаря, коли рух на фармах піде такою самою дорогою, як останніх 20 літах. Крім цього яких 300,000 родинних вже існуючих фарм можна зробити плодovitими через наводнення, осушення або вичищення в перші десятиліття після війни, однак департамент рільництва є того переконання, що таких нових фарм не буде потрібно для збільшення продукції. Таке обчислення йде в розріз із планами департаменту в утріттихніх сепарат, який приготував цілий біліон доларів для будови нових проектів наводнення на Вестах. Ці проекти вже в початковій стадії придбають землі для 60,000 родин, а в будучности ще для нових 100,000 родин. Значить, такі плани мусять підлягти зміні.

Зате департамент рільництва має свої плани. Воєнна konieczність привелола забрати багато плодovitой землі для воєнних цілей. Деякі з тих земель можна буде відізнати. В той спосіб яких 3—4 мільони акрів буде придатних на створення 8,000 до 10,000 фамілійних фармів.

Департамент рільництва планує не лише обмежити число людей, що хочуть осістися на фармах, але ще й знати їх кваліфікації і тому планує фаховим фармерам прийти з правдивою допомогою, щоб знеохотити від фармування людей, які не знають земельної господарки. Очевидно, що з добром людей придатних на фарми буде багато клопоту, але це може принести користь на будуче.

Можна часом довести до цього, що фармери будуть фахові люди так, як тепер є фахові робітники в міських та промислових підприємствах. Це далекосягла політика, тому не диво, що до неї вже за відповідальні чинники.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Характер у збірках на цілн.

Пишуть про працю для Українського Конгресового Комітету таке: Як з Другого Українського Конгресу у Філадельфії вернувся делегат Іван Чайковський і на зібранню Українського Демократичного Клубу здав звіт з нарад і ухвал конгресу, а до того ухвалив, що самі ухвалили ще нічого не значать, коли не можна буде повести праці, то люди відразу зрозуміли, що працю не зможе виконати Український Конгресовий Комітет без належної грошевої підтримки. По короткій а ширій дискусії члени Українського Демократичного Клубу постановили добровільно до кінця року зложити на працю Конгресового Комітету суму \$500.

Як сказали, так і зробили. До кінця травня 1944 зложили \$240.30, клуб дав з каси \$25 і тепер ми вислали \$265.30. Віримо, що члени Українського Демократичного Клубу дотримують слова і доложать до кінця року решту. Тепер черга на інші українські товариства, котрі послали делегатів на конгрес і обіщували поміч. Хай вони дотримують слова, а тоді певно праця У. К. Комітету піде бажаним темпом.

Дари зложили такі члени У. Демократичного Клубу: Йосиф Стельмах і Іван Чайковський по \$20; Гавриіл Васцько \$12; Михайло Бабій \$11; Петро Бук, Николай Тиро, Іван Заблоцький і Олекса Половий по \$10; Андрій Холевка \$8; Данило Войтишин \$7; Іван Кульчицький, Юрій Шемко і Іван Чупка по \$6; Никола Когут, Данило Рубаха, Никола Стойко, Михайло Джумага, д-р Амброзій Кібзей і Юрій Козак по \$5; Еміліян Монастирський, \$4; Стефан Стравник, Тома Гаврилюк, Дмитро Цегельник і Михайло Кульчицький по \$3; Михайло Кулиннич, Олекса Кричківський, Іван Крушельницький, Роман Романів, Михайло Сосновський, Петро Сенько, Роман Тяк, Іван Стойко, Никола Стахів, Н. Н., Юрій Єванович, Павло Климчук, Дмитро Васцько, Петро Войтович і Самуїл Васкул по \$2; Николай Петрук \$1.25; Михайло Герула \$1.95.

Крім цих зложили по \$1 такі: Николай Банас, Василь Хлопан, Николай Цурій, Тома Гарісон, Іван Гайдук, Василь Кіцул, Стефан Кобаса, Іван Костюк, Іван Крупка, Йосиф Крупка, Онуфрій Курочка, Василь Гаркавий, Гавриіл Левко, Василь Олійник, Іван Никорук, Павло Прокопчик, Семен Погрибник, Григорій Шеремета, Василь Сміт, Олекса Шандяк, Іван Стасюк, Йосиф Таратіло, Іван Вишник, Василь Вороновський, Іван Зедан, Іван Зелений.

За уряд У. Демократичного Клубу: **Іван Чайковський, предс.; Іван Заблоцький, фін. секр.**

МЕНВІЛ, Р. АЙ.

З нагоди створення Українсько-Американського Допомогового Комітету.

У резолюціях Українського Конгресу, що відбувся у Філадельфії в січні 1944 р. сказано, що нам треба заложити комітет, котрий занявсяб збиранням жертв для українців, що потерпіли на війні. Значить усім українцям, як тим, що переносять страхіття в різних землях, як і тим, що розкинені як вигнанці або як утікачі по цілому широкому світі. Ні від одних ні від других ми тепер вістей не маємо.

Закі прийдуть вісти ми можемо зорганізувати допомогув акцію. Для цієї цілі повстав на нарадах в Нью Йорку Українсько-Американський Допомоговий Комітет. Хоч комітет ще не подав до відома, як збирати допомогу, то вже час усім громадянам бути готовими до праці для такої цілі.

У нашій громаді зроблено початок праці негайно після повороту нашого делегата з конгресу. Члени тов. ім. Михайла Драгоманова, від. 181. У. Н. С. ухвалили односторонно, що кожний член обов'язується платити по 25 центів кожного місяця або по \$3 на

рік як поміч українським жертвам війни. Отже у нас жертви призбираються автоматично при плаченню місячних вкладок до братства. Гроші будуть вислані, як лише наша централь дасть вказівки, куди їх посилати. Думаю, що й інші зорганізовані українці не будуть байдужі на таку благородну цілн. Жертвуймо, що можемо, а вратуємо не одну нашу людину від загибелі.

Григорій Шевчук.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Вкладка до Українського Конгресового Комітету.

Світ так створений і так упорядкований, що все в ньому мусить бути провід. Мусить бути провід у державі, в церкві, в громаді, в товаристві, в родині, ба навіть і в робітні між робітниками.

Без проводу не можливе життя серед людей. Навіть осібняк, що не належить ніде, мусить повинуватися якомусь прововоду, інакше він стріється з поліцією і піде за прововодом поліції.

В Америці поза провід державний і муніципальний є ще всілякі громадсько-супільні та групові організації, що теж мають свій провід.

Загалом для втримання порядку в світі Бог наділив людину розумом і совістю на це, щоб розумом упорядкувати своє особисте відношення і знати, як виконувати свої особисті обов'язки.

Отже мусить бути провід між українцями в Америці, а головний провід понад усіякі організації й угруповання, а таким прововодом являється тепер Український Конгресовий Комітет. Спільна справа всіх українців вимагає, щоб цей провід мав належну підтримку як моральну так і фінансову. І є на світі така невидима сила, яка спонукує людину шукати другої людини для співжиття для співпраці. Ця сила теж помагає втримати спільний провід у співпраці. Звідси походить потреба жертволюбивости для спільної цілі.

Щоби мати чисте сумління наше Товариство Українського Конгресового Комітету сповняє свій народний чи там груповий обов'язок і висилає кожного місяця свою вкладку до централі, тобто до Українського Конгресового Комітету. Саме тепер висилаємо \$100 за місяці травень і червень.

Йосиф Крупка.

ШКАГО, ІЛІ.

Вкладка на дім У. Н. С.

З нагоди 50-літнього ювілею У. Н. Союзу, що відбувся заходом усіх відділів У. Н. С. з Шікага й околиці 28. травня ц. р. зложили жертви на Дім Відділів У. Н. Союзу слідуючі добродії: Бр. св. Никола, від. 106 У. Н. С. \$10; а по \$5: тов. імени Книгині Ольги, тов. М. Шашкевича, від. 55. Провінція, від. 100 У. Н. Союзу з Гері, Інд., Михайло Мельникович, Михайло Солтис. Крім цього по \$2: Еміліян Скоринський і Яків Татарчук. Разом \$39. — Від імени заряду Дому Від. У. Н. Союзу в Шікаго, щира подяка всім жертводавцям.

Т. Шпікула, предс., М. Баран, секретар.

ЗАКИДУЄ „КЛУБАМ МАТЕРЕЙ“ ШИРЕННЯ НАШТ-СЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

НЮ ЙОРК. (ОНА). Найновіше число жіночого журналу „Вісник Говн Компеніон“ принесло статтю про те, як деякі жіночі організації в Злу-

чених Державах поширюють нацистську пропаганду. Зробивши перевірку громадської роботи жіночих товариств, редакція прийшла до переконання, що найбільш небезпечним під тим оглядом є „клуби матерей“, якими проводять явні вороги теперішньої адміністрації і президента Розвелта. В деяких містах провідниця „клубів матерей“ дійшли в своїй агітації проти президента до того, що як в 1941 році вороги затопили американський воєнний корабель „Рубін Джеймс“, то ці американські „патріотки“ розіслали до батьків три моряків, що служили на затопленім кораблі, листа в яким звертали їм увагу, що настав час, аби вони потягнули „правдивих убивців до відповідальности“. А „правдивими убивцями“, на думку тих американських „патріоток“ — є ці люди, які, посилаючи моряків у воєнну зону, „нехтували конституцію Злучених Держав“.

Розуміється, що провідниця цих ультра-патріотичних клубів „матерей“ мали на думці нашого президента, якого вони ненавидять багато більше, як ворогів нашої держави. В Шікаго, наприклад, лідерки клубів „матерей“ явно виступають проти президента й агітують за тим, що в наступних краєвих виборах американські жінки повинні докласти всіх змагань, аби на місце Розвелта вибрати президентом „націоналіста“. Вони, свідомо чи не свідомо, поширюють в країну зневіру, підривають авторитет командира збройних сил і сіють серед народу незгоду.

ТОВАРИСТВО ДЛЯ ПОПИРАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ ТА СИМФОНІЧНОЇ МУЗИКИ В АМЕРИЦІ

Появився друком статут товариства під назвою „SOCIETY FOR FURTHERANCE OF UKRAINIAN GRAND OPERA AND SYMPHONIC MUSIC IN AMERICA“ (в скороченні SFUGOSMA), що зорганізувалося в стейті Пенсильвенії з ціллю помагати в продукції українських опер, опереток, як також симфонічної й поліфонічної музики, в оригінальній українській мові, чи то в перекладах. Товариство має складатися з членів: чинних, з \$10 річною вкладкою; привілейованих, з річною вкладкою \$100; членів-добродіїв, з річною вкладкою \$1000; та вичних членів-добродіїв, з одноразовою вкладкою \$10,000. Статут товариства не дозволяє ставити продукції, як противничість пристойности, вірі, честі, людській гідности, християнської демократії або американсько-українському націоналізму.

До першої Управи Товариства для Попирання Української Опери та Симфонічної Музики увійшли: о. д-р Онуфрій Т. Шкоруна-Ковальський, як голова; проф. Ярослав де

Що писала „Свобода“ тому 30 років?

2. липня 1914.

ЗАМОРДУВАННЯ АВСТРИЙСЬКОГО НАСЛІДНИКА ПРЕСТОЛУ ФРАНЦА ФЕРДИНАНДА Й ЙОГО ЖІНКИ.

В неділю 28. червня сталася страшна подія, яка потрясла цілим цивілізованим світом. На головній вулиці міста Сараєва в Боснії, замордував сербський студент Гаврило Принцип вистрілом з револьверу австрійського наслідника престолу архикнязя Франца Фердинанда і його жінку архикнягиню Софію. — Новим наслідником престолу став 27-літній архикнязь Кароль Франц Йосиф, братанок погибшого Франца Фердинанда.

СТРАШНА КАТАСТРОФА В МІСТІ СЕЙЛЕМ, МАС.

Дня 25. червня в год. 2. сполудня повстав огонь з причини експлозії в одній фабриці в місті Сейлем, в стейті Масачусетс. В короткім часі пожежа обняла цілу фабрику, внаслідок вітру поширилася на цілу західну дільницю міста, звідси перекинувся на полудневу дільницю і скоро цілий фабричний центр станув в огні. Погоріло 20 фабрик, сотки домів, церкви, шпиталі, дім сиріт і т. п. 20,000 людей осталося без даху над головою. Шкоду нараховують на 12 мільонів дол. Досі видобуто 4 трупи спід згарини.

ЗІЗНАННЯ ТАЙНОГО УГОРСЬКОГО АГЕНТА В МОСКОВІЛЬСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

Угорська поліція вислала було до Росії на звідни свого тайного агента Душиковича (угорського русина), щоби там удавав москвофіла і вивдався про роботу наміри російських агентів в справі ширення цареслава в Галичині, на Буковині й Угорщині. Поручену задачу він сповнив і на процесі проти москвофілів у Львові зложив зізнання. Ці зізнання виказують як на долозі, як Росія боться національного українського руху.

УТЕЧА РОСІЙСЬКИХ АГЕНТІВ З В'ЯЗНИЦІ.

Царські агенти, браття Геровські, що вже від довшого часу сиділи в слідчій гюрмі в Чернівцях на Буковині під замком державної зради, втікли в неділю, 7. червня, з в'язниці й перейшли до Росії. Вони зголоосилися згаданой неділі рано, що хочуть внести до рук віцепрезидента Суду Якубовського прохання. В'язничий дозорець відпровадив наперед старшого брата Александра до канцелярії віцепрезидента, а описля окремо молодшого брата Григорія. Коли повернули оба браття до в'язниці разом з дозорцем, вони затрималися всі три разом в окремім кімнаті, там перебралися, вишили задніми дверми з в'язничого будинку, всіли на пригтовану дорожку, серед гамору заїхали недалеко театру, наняли авто і ним заїхали до ліса, через який іде російсько-австрійська границя. Шоферови заплатили 100 корон за прислугу, а потім цезли в лісі.

Перейшовши границю, попали в російську тюрму, але там справа виявилася і всіх трьох випущено на волю в Росії.

Галичін Недоростков, як місто-голова; о. Володимир Петрівський, як скарбник; грім. Іван Яблоцький, як рекордовий секретар; та панна Люба Ковальська, як кореспондентка секретарка.

Троєстисами нової організації є: о. Онуфрій Т. Шкоруна-Ковальський, з Ремей, Пад., д-р Михайло Чубатий, з Нью Йорку, маестро Іван Бутніков, з Лос-Алджелеса, в Каліфорнії.

НА МОГИЛІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Як подають московські „Ліствія“, підчас німецької окупації не було традиційних екскурсій на могилу почилися наново. З Києва возить їх на могилу парохід „Полина Осипенко“. Перша екскурсія відбулася дуже врочисто. Брали в ній участь офіцери червоної армії, червоної фльоти, письменники, вчені (журналісти, студенти й хор „Українського радіокомітету“. Делегати зложили на могилі багато вінків, а хор виконав „Заповіт“ та „Реветя стогне Дніпр широкий“.

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

В ПАМ'ЯТЬ 50-ЛІТТЯ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ НА АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПОЛІ

появилася отсе англійською мовою книжка, якої потреба давалася тут відчувати вже віддавна; зокрема серед найної тут родженої молоді. Отсею книжкою є науково-літературна праця професора Колумбійського Університету, Кларенса А. Манінга, про визначних українських письменників, як Івана Котляревського, Григорія Сковороду, Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Василя Стефаника, Михайла Коцюбинського та інших. Є це

UKRAINIAN LITERATURE

STUDIES OF THE LEADING AUTHORS

— BY — PROF. CLARENCE A. MANNING

Ось та книжка, вислід довголітнього труду проф. Манінга, повинна знайтися у кожній культурній українській хаті в Америці. Вона повинна дістатися негайно до всіх важлих публичних бібліотек по різних американських містах. Вона повинна бути і по бібліотеках високих шкіл. А в першу чергу повинна її набути і читати американсько-українська молодь.

Ціна за примірник \$1.50

Замовлення слати на адресу:

СВОБОДА

P. O. BOX 346.

JERSEY CITY 3, N. J.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—BYrant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущі робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше суцільних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ. Дістануть харч і уніформи. Швей час або частину.

ПОМИВАЧІ ДИВІВАШЕРЗ ПАТВАШЕРЗ ПОРТЕРИ ці день і ніч

Мусять говорити по англійськи. Бонус — платні вакації. Постійна робота. Робітники в критичних заняттях мусять принести звільнення.

SCHRAFFT'S ГОЛОСИТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ 56 WEST 23rd ST., N. Y. C. АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5-8 ГОД. ВЕЧІР 1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ДОМОВОГО РОБИТНИКА ДОБРА ПЛАТНЯ

Голоситесь у п-ни Hurst HOTEL GRAMERCY PARK Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

Помічників до пекарні гавзу Stahl Meyer Inc. 1125 Wusckoff Ave., Bklyn., N. Y. Від понеділка до п'ятниці.

Різнювачі "all around pork men" добра платня, стала робота. Stahl-Meyer Inc., 172 E. 127 St., N. Y. Голоситесь від понеділка до п'ятниці.

Робітників у фабриці пакування м'яса Stahl-Meyer Inc. 172 East 127th St., N. Y. C. Від понеділка до п'ятниці.

Помічників до Shipping dept. 90 п. на годину: стала робота. Stahl-Meyer Inc., 172 E. 127 St., N. Y. Від понеділка до п'ятниці.

Потрібно мужчин до чистення в шій 40-50 лат. з добрим здоров'ям, 83 п. на год. Stahl-Meyer Inc., 172 E. 127 St., N. Y. Також 1125 Wusckoff Ave., Bklyn.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ РОБИТНИКІВ ДОБРА ПЛАТНЯ ПОСТІПНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP. 591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК НЕВІДПІДНА АБО ЧАСОВА РОБОТА 4 ДО 7 ГОДИН ДІННО ДОБРА ПЛАТНЯ СТАЛА ПРАЦЯ

До звертання чинення в офісних будівлях і готельх в Менгетен і Брукліні.

ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ Голоситесь денно до NATIONAL CLEANING CO. 9 W. 29th St., near 5th Ave. New York City

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЧЕМБЕРМЕЙДС ДОБРА ПЛАТНЯ

Голоситесь у п-ни Hurst HOTEL GRAMERCY PARK Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

Жінок до пакування ковбас. Стала робота, добра платня. Голоситесь Stahl-Meyer Inc. 172 East 127th St., N. Y. C. Від понеділка до п'ятниці.

КУХАРКО

Жінок зацікавлених в кухарстві з домашнім або рестораним досвідом. Добра платня—скоро платінка. Гарний швейх в добрій роботі.

Треба знати читати і писати по англійськи. SCHRAFFT'S 56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

Мейстри до пекарні гавзу Stahl Meyer Inc. 1125 Wusckoff Ave., Bklyn., N. Y. Також 172 East 127 St., N. Y. C. Від понеділка до п'ятниці.

Рахунки оцадної господині

Оцадність — слово досить неміле для тих, що мають з чого, а не хочуть шадити, та для тих, що дуже хотілиб шадити, а не мають з чого. Інше зрозуміння знайде це слово у світі достатку і вдоволення, інше у світі змагань за кусок насущного хліба.

Велику ролю має тут жінка. У першу чергу, як організаторка домашнього господарства, цієї першої квітчини народнього господарства. Її завданням буде зорганізувати його так, щоб нічого у ньому не марнувалося, починаючи від часу і здоров'я. Розтрата часу творить за роки не дні, а роки, які ніколи не повернуться.

Витрата здоров'я, якого часом надуживаємо при праці, дає громадянству людей, які моглиб бути пожиточні а не можуть уже працювати.

Найменша дрібничка, яку марнуємо поза цими двома найважливішими скарбами — за роки творить вже теж поважний капітал, який ніколи не вернеться до нас.

У матеріальному розумінні мусямо зробити різницю між оцадністю і скупістю, бо їх часто розуміють однаково. Одначе оцадність є доброю прикметою, а скупість вживоє в людий риси характеру, які відбирають їй нетільки приязнь в інших, але теж приносять шкоду самій скупій людині. Наш наряд висловлює це у знаній приповідці: „Скупий два рази тратить“. Але вернемося ще до жіночого господарства. На чому можна шадити? Бо не сміємо лише шадити коштом здоров'я.

1) Мешкання — здорове, тепле, сонячне, хочби було навіть мале. Тут не слід шукати дешевого, а нездорового.

2) Світло. Тут уже можемо шадити. При електриці це найлегше, бо можемо її гасити, як виходимо, уживати малої жарівки, там, де нею можна обійтись (передпокої, лазничка і т. п.), повчаємо домашню прислугу, щоб гасила світло йдучи спати. Це мусять господиня сама провирити. Діти при науді, мати з рукою роботою можуть працювати при одній лампі. Світлого малою лямпою, тоді як треба ясного світла для очей — це вже витрата здоров'я.

3) Дуже багато нагоди до оцадності маємо при паліві. Чи це буде електрика, газ, вугілля, дерево. При невмілім і неоптаднім господарюванні пропадають великі гроші. Господарювання газом, який домашній помічник запалюють і випалюють без потреби, підпалюють під кухню без сухих сипок, зуживаючи масу сипників і паперів, розпалювання печей при відчинених дверцятах або історичний вічний вогонь у кухнях, це справжнє непотрібна-витрата гроша. Термометер в кімнаті, доцільний розподіл палива, це оцадність.

4) Видатки на одяги при кожному бюджеті великі. Купуємо лиш ті одяги, які нам

копче потрібні. Вони можуть бути скромні, модні та елегантні. Теперішня мода така практична, що при добрій охоті кожна жінка має в ній великий вибір. Не стараймося підбивати світа нашими вибагливими одягами, бо не пора на це. На практичні одяги купуємо дорожчі матеріали, бо вони довго служать, на ефективні вечорні сукні, які вдаємо лиш кілька разів до року вистане модний, не дуже дорогий матеріал. Жінка, яка стоїть перед шафою, повною одягів різної форми і клопочеться, що не має в що одягитись, повинна вийти з моди. Дітей теж не слід привчати до прибільшення в одягах. Саме у дитині одягів можемо оцадити багато.

Обува добра, все оплачується і тут оцадність часто не на місці. Охоронні одяги, практичні плащі при домашній праці, снігівці і дощевики, парасолі заощаджують одяги і обуви. Дбайливе, модерне прання біля, направа біля і одягів доконана в пору, вмєте відвінення матеріалів для переробки — шадять багато.

Оцадна мама не купує дітям дорогих, фабричних забавок. Вони дають їм лиш дуже коротку втіху, бо звичайно поломані і зінсовані валяються по кутках.

Жити оцадно, з олівцем в руках це наш обовязок. Щойно як занесямо те, що видаємо і підсумуємо що-місяця, годі маємо огляд нашого господарювання. Легко нам тоді скласти господарський бюджет, а при кінці року побачимо, яка різниця є в житті з рахунком, а без нього.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 8. липня 1944 р. помер у 48. році життя. ПИЛИП САХМАН.

Член 204. відділу У. Н. Союзу в Нью Йорку. Похорон відбувається в шаторок, 11. липня ц. р. в год. 9:30 ранку, з потребного заведення П. Яремчак укр. прав. церкви св. Володимира, а відтак на цвинтар Олівна Гора в Брукліні, Н. Я.

Просимо членів відділу, вілних від занять, взяти участь у похороні. Покійний полишив у смутку жену Ану і двоє дітей: Василья й Ольгу. — В. Я. П. П.

Уряд 204. відділу.

Дня 1. липня 1944 р. помер нагло смертю на удар серця ІВАН ДОБРОМІЛЬСЬКИЙ.

член Топ. Володимира, від. 179 У. Н. Союзу в Ст. Луїс, Мо. Покійний походив до села Родів, пов. Дрогобич, Зах. Україна. Був тихою авачі і добрим працівником на американській і українській шви, бо за його предсидництва продано воєнних бондів 3 і 4. позички на суму 41,000 дол., а на 5. позичку проголосив збори, але вже щого не давлася. За його старанням куплено У. Н. Дім, котрим він дуже тишився; був делегатом на конвенцію У. Н. Союзу і на Конгрес у Вашингтоні.

Оставив у смутку 2 синів: Івана і Михайла, що служать у Дивльа Семі; 2 дочки і брата Михайла Ота блонку і дальшу родину на американській землі.

Похорон відбувся 5. липня при участі членів двох товариств, кривих і знайомих. — В. Я. П. П.

М. Парацян, секр.

ТАРЗАН, ч. 1001. Дивний гнів.

Приходячи до памяти, гориль почав кидатися, аби звільнитись.

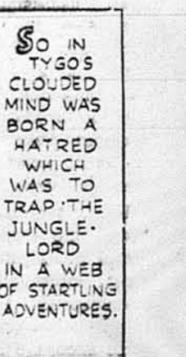
„Не бієш, Тайго!“ крикнув до нього Тарзан; „Я тебе звільню“.

Звір улотисся. У своїм оломшенню він знизав Тарзана до своїх пійманям. „Тайго визвольтись! Тайго вбе Тарзана!“ кричав гориль.

У цей спосіб у притьмеліям умі зродилася ненависть, що вмотала Тарзана в нову сітку пригод.

SO IN TYGOS CLOUDED MIND WAS BORN A HATRED WHICH WAS TO TRAP THE JUNGLE LORD IN A WEB OF STARTLING ADVENTURES.

Гроші й люди.

Дайте для народної справи 10,000 доларів, але не дайте своїх дітей, то для кого тими грошми можна що робити? Нехай кожний дасть гроші, але не дасть дітей, де такий наряд опиниться?

Добре виховати, не виховати так, щоб вихованок був свідомим чоловіком, гідним громадянством.

Держава окремо дає про виховання молодого покоління. Подібно повинні робити і наряд, повинні робити родичі — дбати про виховання молодих так, як їх справа вимагає.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER! BUY WAR BONDS

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Я. — Місячні збори Топ. Вілних Колеків, від. 315, відбуваються в четвер, 13. липня, в Нар. Домі, 831. Джек. Ене., в годні 8. вечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. На цих зборах контр. комісія дасть звіт за минулих 6 місяців. Голова, канцелярш прислає да відділу для членів відділу, тому просимо прийти і взяти свої чеки. — М. Лушчин, гол.; В. Гнатик, кас.; В. ванці, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Топ. Запорозька Стр. від. 155, повідомляє своїх місячних і позачасових членів що піврічні збори відбуваються в п'ятницю, 14. липня, точно в год. 7. вечір, в галі де значимо. Просимо членів прийти на означений час. Кожний член і членши при плаченню вкладок отримає дисидеуд від У. Н. Союзу. Буде звіт контр. комісії і урядників. Довгоочих членів напоминаємо прийти і вирішити свій довг. Рішюк пригадуємо не забувати за консьєльну кампанію. На наш відділ призначено зорганізувати 30 нових членів. Шпароку вже минуло, а ми ще не маємо ані половини. Тож несі до праці, а певно короткї своєю науку випримаємо. — Зі уряд: І. Булик, пресд.; В. Дригуніч, кас.; М. Чумер, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Бр. св. О. Ніколая, від. 104, відбуваються в неділю, 16. липня, в Народнім Домі, точно в годні 3. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряд і контр. комісії. Просимо, щоб кожний член придбав ког одного нового члена в 65-літній ювілей Батька Союзу. — М. Бірш, пресд.; М. Зельвак, секр. кас.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК. ШКІРНІ, НЕРВОВІ А ШЛІМКОВІ НЕДУГИ, Гемороїди й інші відходові забурення, Ніркові й Міхурові забурення, Біль у книгах, Шлукові й внутрішні забурення, хронічні боляки, пухлину зелез, нервоє ослаблення, ревматизм і звальнення жил. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі скорою пільгою. Лучі Еке, екзамінація крові і мочі, застрикі, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково. ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2 DR. ZINS (28-літня заведеня) 110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y. Цілоденно від 9. р. рано до 7. р. нечі. У неділі від 9. рано до 2. полд.

ЗАЙВО Зовсім зайво вдатися до знижувочого ціну погребника, котрий з власної волі продумує над низькою ціною. Наші услуги можна дістати таксамо дешево (на ділі дешевше), як в інших, а кожний матиме те розуміння і вдоволення, що дістав услугу найліпшу, яку лише можна дістати.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS 77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

ТАМАСТОН, КОПІ. — Топ. Українська Стр. від. 421, відбуває збори 15. липня, в 8. годні ввечір, в українській галі на Проспект уз. Просимо всіх членів прийти на збори. За уряд: А. Береза, пресд.; М. Шпінюк, кас.; Ф. Чесельск, секр.

ПІКАГО, ІЛД. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 16. липня, в годні 12:30 пополудні, в Домі Владів У. Н. Союзу, 845 Н. Вестері Еве. Просимо членів прийти на збори і забрати дисидеуд від У. Н. Союзу. — В. Пилипш, секр.

ДОМИ НА ПРОДАЖ ТРИ (3) ОДНО-ФАМІЛІЙНІ ДОМИ В ROSELLE, N. J. Один \$3,000, а 2 по \$3,500. Льота 25x100. І ДВО-ФАМІЛІЙНІ ДІМ У ELIZABETH, N. J. \$2,500. Льота 25x100. WM. WOJCIECHOWSKI 346 SO. WOOD AVENUE LINDEN, N. J.

ЖОЛУДКОВІ ЗАБУРЕННЯ боляки, печінка, жовч, міхур і інші жолудково-кишкові боля мусять і повинні бути лікувані. ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ Х-ПРОМІННЯ \$1.00 Поряди обіймають: Мінущину, фізичну провірку, тиснення крові, дитновою, провірку серця, легенів і органів у животі. КРОВ Я ШКІРА недуги міхура й широкі лікується наймодернішими й науковими методами. Наші заряди і прилади є незвичайно докладні. НЕРВОВИЙ СТАН як: позаранення, заворот годнів, втрата рівноваги, ослаблення мускулів, брак енергії або життєвої охоти, безсвітність і дробання серця вимагають нашої поради. РОЗДУТТЯ ЖИЛ І БОЛЯЧКИ все те лікується скоро й без боляк без утрати часу в праці або дома. Немає виртування ні операції. ПРОДУКЦІЯ й болі хребтового хімія без різання, без інпалювання, без боляк. Болячки відходові кишки, заблюкування крові, шлунка, прурбу (сверблячі проукултні) і інші недуги хребта лікується нашою загіданною всесторонньою метою.

Хронічні недуги науково лікується за низькою ціною. Hill Medical Office 26 HILL ST., NEWARK 2, N. J. One Block from Newark City Hall Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs.: 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.: 10 A.M. to 1 P.M.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК. ШКІРНІ, НЕРВОВІ А ШЛІМКОВІ НЕДУГИ, Гемороїди й інші відходові забурення, Ніркові й Міхурові забурення, Біль у книгах, Шлукові й внутрішні забурення, хронічні боляки, пухлину зелез, нервоє ослаблення, ревматизм і звальнення жил. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі скорою пільгою. Лучі Еке, екзамінація крові і мочі, застрикі, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково. ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2 DR. ZINS (28-літня заведеня) 110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y. Цілоденно від 9. р. рано до 7. р. нечі. У неділі від 9. рано до 2. полд.

ГОРНЕЛ, Н. П. — Піврічні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 216, відбуваються в суботу, 15. липня, в год. 6:30 ввечір, в галі 34 Гарт Стр. Просимо всіх місячних і позачасових членів і членши прийти на ці збори. Уряд відділу звертає увагу, щоб коженчій приїхав на збори по свою дисидеуду від У. Н. Союзу. Кожний член повинен приняти нового члена до У. Н. Союзу. За уряд: М. Кердел, пресд.; С. Катола, кас.; І. Назар, секр.

ДАРОМ ВИПЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ з найліпшого гірського лілля, на недовоманні жолаудка, печінки і нірков. Велика пачка коштує 50¢. ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припророчує тим, що терплять на вперній кашелі, біль гора і задуху. Пачка коштує 50¢. ЗІЛЛЯ НА БОЛОЧІ НОГИ. Дуже поміче. Як його уживати, надруковано на бачці. Велика пачка 50¢. МІШАНІ КОРИННЯ, на нестранисть, брак апетиту, корчі. Добре також на запал до горілки. Пачка 50¢. Маємо всякі лічнічі зілля, листя, цвіт, кору, ягоди, коріння, пади, живицю і т. д. Заповінення посилайте на адресу: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Д-Р С. ЧЕРНОВ Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналіза крові для подругого свідчення. Гемороїди й желані лікується без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697. Офісові годні: денно від 10 до 7:30. ЖІНКА-ДОКТОР ДО ОБСЛУГИ. X & Флюороскоп.—Екзамінація \$2.00

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН і вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шпра і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК зарядкує погребми по \$150 цілі та окційні як ОБСЛУГА НАВКРАЦІ. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК — на — ФІЛЯДЕЛЬФІЮ й околиці МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320 ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В ПОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MEtrox 5-6577